

ŠTIAVNICKÉ TO I TO

ČASOPIS OBCE LIPTOVSKÁ ŠTIAVNICA

ROČNÍK XII, ČÍSLO 2

1. JÚL 2010

NEPREDAJNÉ

Editoriál - leto, prázdniny a dovolenka

Mariana Domiterová

Vážení čitatelia nášho - vášho časopisu „To i to“. Prihovám sa Vám po dlhšej dobe a témou môjho príspevku bude leto, prázdniny a dovolenka. Čo pre nás ponúka o pár dní leto?

Leto je super, ale čo vám na lete vadí?

Komáre, pot, závraty z tepla a podobne. Blíži sa leto a my sa už tešíme na niečo, čo nám vylepší pocit, že sme niečo pre seba a pre svoje zdravie spravili. Aké by to bolo leto, keby sme si slnečné lúče nevychutnali pri vode? Možností je veľa, Slovensko patrí ku krajinám, ktoré môžu byť pyšné na svoje prírodné bohatstvo. V posledných rokoch si čoraz viac ľudí obľúbilo kúpaliská, ktoré ponúkajú aj niečo viac - liečivú termálnu vodu, ktorá vykazuje liečivé účinky na pohybové ústrojenstvo a kĺby, ochorenia chrčtice, svalovú únavu a celkového organizmu regeneruje.

Ja osobne mám rada leto. Je to čas, kedy

mi všetko ide od ruky. A čo je dovolenka? Je to pre mňa vypnutie z práce, nabratie nových síl, je to jednoducho oddych, ktorý raz za čas potrebuje každý človek. Vypnúť v dovolenkovom období znamená, aby sme si urobili prestávku a mnohé odložili nabok - všetko to, čo v našej každodennej činnosti často zvieri veľa prachu a bráni nám jasne spoznávať zmysel života.

„Výrazy dovolenka, či prázdniny, sa týkajú latinského slova vacare a to znamená „zdržať sa normálnej činnosti, aby sme sa mohli sústrediť na niečo iné. Prázdniny a dovolenka predstavujú tie dni roka, v ktorých chodíme do prírody ku vode, poprezeráť si kultúrne pamiatky, ako hrady a zámky, navštíviť, ZOO, atď. Počas dovolenky máme mať nejakú zábavu. Ale treba ju chápať ako dar, ako krátky čas, „ktorý nesmieme nechať jednoducho uplynúť, ale ktorý máme využiť a oceniť v jeho plnej hodnote“.

Dovolenka pre deti - ako zvládnuť prázdniny bez rodičov? Prázdniny trvajú dva mesiace, dovolenka s rodičmi je len výnimočne dlhšie ako dva týždne. Čo s deťmi počas zostávajúceho voľna? Nech už pre ne zvolíte akýkoľvek program, treba sa s deťmi poroz-

právať, čo by si priali a čo by nechceli. Pokúste sa nájsť prijateľný kompromis. Čo tak prázdniny pri starých rodičoch. Veľmi záleží na tom, ako často trávia s deťmi čas. Buďte ohľaduplní aj ku starým rodičom, hladký priebeh prázdnin záleží predovšetkým na ich ochote. Prázdniny pri babičke umožnia deťom naučiť sa prispôbovať odlišnému prostrediu. Vopred ich pripravte na to, že možno budú ješ iné veci, na aké sú zvyknuté. Že starí rodičia majú iné návyky a že ich musia počúvať. Dieťa by počas leta malo zažiť aj niečo iné ako cez školský rok. Zapnúť si video, alebo počítač určite zvládne, ale myslím si že cez prázdniny by sa počítače, videá a televízori mali vypnúť, hlavne keď je von krásne slnečné počasie. Deti by vtedy mali naberať energiu zo slnka, a keď prší, tiež treba vymyslieť nejaký zaujímavý program a nie len sadnúť k elektronike, ktorá je požiaračom energie. Leto strávené s rodinou môže byť zdrojom úžasných zážitkov a spomienok. Aby skutočne boli krásne a pohodové, venujte sa svojim deťom i rodine.

Prajem Vám krásne prežitie prázdnin a dovoleníek v zdraví, veľa oddychu a nádherné slnečné dni, aj keď také doteraz moc neboli.

Zo zasadnutí OZ

Dňa 6.5.2010 sa konalo zasadnutie OZ obce Liptovská Štiavnica.

K bodu 1-3: Zasadanie obecného zastupiteľstva otvoril a viedol starosta obce, ktorý privítal prítomných a oboznámil ich s programom. Bola zvolená návrhová komisia, určený overovateľ a zapisovateľ zápisnice.

K bodu 4: Kontrolu uznesenia vykonala hlavná kontrolórka Ing. Elena Debnárová a konštatovala, že uznesenia sa priebežne plnia.

K bodu 5: Starosta obce informoval poslancov OZ, že došlo k zmene v príprave žiadosti „Budovanie a modernizácia verejného osvetlenia pre mestá a obce a poskytovanie poradenstva v oblasti energetiky“. PD bude bezplatná, ale za vypracovanie žiadosti obec musí zaplatiť čiastku 1500 € bez DPH. Starosta obce dal hlasovať za predložený návrh na preplatenie finančnej čiastky 1500 € bez DPH za vypracovanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok

podľa Zmluvy o dielo zo dňa 19.5.2010 predmet „Budovanie a modernizácia verejného osvetlenia pre mestá a obce a poskytovanie poradenstva v oblasti energetiky“ pre firmu Credit Control a.s. Páričkova 18, 821 05 Bratislava.

K bodu 6: Starosta obce informoval poslancov o príprave rekonštrukcie miestnej komunikácie Nová ulica. Bola predložená zjednodušená projektová dokumentácia,

Zo zasadnutí obecného zastupiteľstva

Pokračovanie zo s. 1

Ing. Hlaváč navrhol, aby firma RILLINE Ružomberok vypracovala cenovú ponuku, je potrebné navrhnuť riešenie projektu, problematikou sa bude OZ zaoberať na budúcom zasadnutí.

K bodu 7: Starosta obce informoval poslancov OZ, že bolo vymenených 5 hydrantov na Novej ulici, potrebné vymeniť ešte jeden a budú funkčné hydranty na celej ulici

K bodu 8: Starosta obce oznámil poslancom OZ, že v roku 2010 bude prebiehať 10. ročník výstupu na Salatín. Pri tejto príležitosti navrhol vyrobiť 150 ks odznakov pre účastníkov výstupu. Výstup na Salatín bude 26. 6. 2010, odchod o 7.00 hod. spreď miestneho kostola.

K bodu 9: Starosta obce informoval poslancov o potrebe pokračovania v oplocovaní

miestneho ihriska zo strany p. Ladislava Kačalku. Ing. Pavol Hlaváč informoval, že časť prác urobia športovci svojpomocne, postupne sa bude oplocovať podľa rozpočtu obce.

K bodu 10: Starosta obce informoval poslancov, že nakoľko bol zakúpený nový osobný automobil ŠKODA OCTAVIA pre obec v cene 11 300 €, treba zabezpečiť jeho garážovanie. Miestom by malo byť priestranstvo za budovou obecného úradu. Po rozprave, kedy poslanci zvažovali výstavbu garáží alebo zakúpenie montovanej garáže, sa poslanci dohodli, že sa vybuduje základná doska pre postavenie 1 ks garáže pre osobný obecný automobil a 1 ks garáže ako sklad na odkladanie materiálu.

K bodu 11: V bode rôzne starosta obce informoval poslancov o:

- rekonštrukcii oporného múru pri ZŠ v Lipt. Štiavnici, poslanci na tvare miesta rozhodli, že oporný múr bude z „H“ tvárnic, práce vykoná firma Investspol. s. r. o. Bratislava podľa rozpočtu obce,

- COOP Jednota Lipt. Mikuláš – oprava spevnených plôch pred predajňou Jednoty v Lipt. Štiavnici, dňa 16.3.2010 bola zasláná COOP JEDNOTA v Lipt. Mikuláši žiadosť o predmetnú opravu, 31.3.2010 sa uskutočnilo stretnutie starostu obce so zástupcami COOP Jednoty L. Mikuláš, kde sa dohodli, že spevnené plochy opraví spolu s druhým spoluvlastníkom budovy a pozemku Štefanom Dvorským. 28.4.2010 COOP JEDNOTA L. Mikuláš zaslala odpoveď, kde sa hovorí, že druhý vlastník budovy nebude prispievať na opravu. COOP JEDNOTA navrhuje, aby obec položila obrubníky a oni vysypú plochu makadamom, s čím starosta nesúhlasil, lebo dohoda znela inak. Budú pokračovať jednania.

- Informoval, že za vyplatený preddavok za požiarnu striekačku v roku 2009 a po rozpadnutí firmy dostala obec náhradu kalové čerpadlo + hadice vo vyplatennej finančnej čiastke.

- Predložil návrh na uzatvorenie Dodatku č. 1 k Zmluve o nájme číslo 2005/Nk/05 zo dňa 8.11.2006 medzi Obcou Liptovská Štiavnica a Vodárenskou spoločnosťou Ružomberok, a.s., Pri Váhu 6, Ružomberok vo výške 30 €/rok – odovzdanie kanalizácie Nová ulica do nájmu.

- Na kúpu obecného automobilu Nissan Almera prišli dve ponuky: Bohuš Kačaljak – 120 €, Andrej Fliega – 300 €, starosta obce dal hlasovať za predaj obecného osobného automobilu Nissan Almera vo výške 300 € pre Andreja Fliegu, Ružomberok, ktorý predložil najvyššiu cenovú ponuku.

- Orezávanie stromov na cintoríne, rozpočet na jeden strom

800 €, poslanci budú hľadať riešenie.

- Sťažnosť manželov Petra Šuhajdu a manželky Daniely, Nová 292 na rast stromov v časti miestneho ihriska pri šatniach, na dĺžke 15 m rastie 7 stromov (jaseňov), padajú konáre, znehodnocujú ich majetok, žiadajú orezanie a vypílenie stromov.

- Starosta obce požiadal RNDr. Dírera, aby zverejnil požiadavku na spílenie stromov na zle prístupných miestach na internete.

- Predložil petíciu občanov s požiadavkou asfaltovania miestnej komunikácie v časti obce ulica Hore bránou od súp. č. 144 -148.

- Žiadosť o reguláciu potoka v časti obce Nová ulica pri rodinnom dome Kataríny Balalovej súp. č. 269, kde dochádza k častému vylievaniu potoka, doložená fotodokumentácia. Starosta obce dal hlasovať za realizáciu výmeny potrubia na odvedenie dažďovej vody z miestneho potoka pri rodinnom dome Kataríny Balalovej, Nová 269/29 s tým, že potok bude potrebné v blízkom okolí potrubia prehĺbiť.

Predložená žiadosť obce Štiavnička o finančnú výpomoc na výmenu okien v Materskej škole v Štiavničke, ktorú navštevujú aj deti z našej obce vo výške 1000 €. Žiadosť nebola schválená.

- Sťažnosť Ing. Cíbika na hlučnosť firmy AKORD. Starosta obce informoval, že firma je v skúšobnej dobe. Uskutočnia sa merania hluku v danej lokalite.

- Sťažnosť Jána Ondrejku, Hlavná 38/70 na vylievanie sa potoka Kobeliak na jeho súkromný pozemok a poškodzuje ho. Starosta obce povedal, že po ukončení komasácie budú vlastnícke vzťahy upravené.

- Žiadosť manželov Ing. Fuchsa a manželky Mgr. Silvie o odkú-

Výsledky volieb do NRSR (12. 6. 2010) v obci Liptovská Štiavnica

Účasť voličov:

Registrovaných voličov

750

Volieb sa zúčastnilo

503 (67,07%)

Počet platných hlasov pre každú politickú stranu, politické hnutie alebo koalíciu:

Názov

Počet platných hlasov

Európska demokratická strana	-
Únia - Strana pre Slovensko	8
Strana rómskej koalície - SRK	-
Paliho Kapurková, veselá politická strana	1
Sloboda a Solidarita	53
Strana demokratickej ľavice	15
Strana maďarskej koalície - Magyar Koalíció Pártja	1
Ludová strana - Hnutie za demokratické Slovensko	14
Komunistická strana Slovenska	16
Slovenská národná strana	57
Nová demokracia	-
Združenie robotníkov Slovenska	-
Kresťanskodemokratické hnutie	82
Ludová strana Naše Slovensko	4
Slovenská demokratická a kresťanská únia - Demokratická strana	70
AZEN - Aliancia za Európi národov	2
SMER - sociálna demokracia	171
MOST - HÍD	5

Pokračovanie - s. 3

Zo zasadnutia obecného zastupiteľstva

Dokončenie - s. 2

penie časti pozemku na par. KN č. 942/3 v k, ú. Liptovská Štiavnica, poslanci rozhodnú na najbližšom zasadnutí OZ po obhliadke terénu.

- Kontajner na cintoríne občania zneužívajú na vysýpanie komunálneho odpadu, návrh, aby bol preložený za dom smútku.

K bodu 12: Starosta obce poďakoval prítomným za účasť a zasadanie OZ ukončil.

Ďalšie zasadnutie OZ sa konalo dňa 17.6.2010.

K bodu 1-3: Zasadanie obecného zastupiteľstva otvoril a viedol starosta obce, ktorý privítal prítomných a oboznámil ich s programom. Bola zvolená návrhová komisia, určený overovateľ a zapisovateľ zápisnice.

K bodu 4: Kontrolu uznesenia vykonala hlavná kontrolórka Ing. Elena Debnárová a konštatovala, že uznesenia sa prieběžne plnia.

K bodu 5: Ing. Elena Debnárová, hlavná kontrolórka obce predniesla stanovisko hlavného kontrolóra k záverečnému účtu obce za rok 2009.

K bodu 6: Starosta obce informoval poslancov o uskutočnení auditu za rok 2009, ktorý vykonala Ing. Alžbeta Čebíková a kde záverom cituje: „Podľa môjho názoru účtovná závierka poskytuje pravdivý a objektívny pohľad na finančnú situáciu Obce Liptovská Štiavnica k 31.12.2009 a výsledok hospodárenia za rok , ktorý sa skončil k uvedenému dátumu v súlade so Zákonom o účtovníctve. Pri overovaní skutočností podľa §16 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy som porušenie zákona nezistila.“

K bodu 7: Starosta obce odovzdal slovo ekonómke obecného úradu Miroslave Kačaljakovej, ktorá predniesla záverečný účet obce za rok 2009 a taktiež použitie prebytku hospodárenia v sume 25 930,- € zisteného podľa § 10 odstavec 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Zb. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na tvorbu peňažného rezervného fondu.

K bodu 8: Hlavná kontrolórka obce Ing. Elena Debnárová predniesla záznam z kontroly dodržiavania VZN o opatrovateľskej službe v obci Liptovská Štiavnica.

K bodu 9: Hlavná kontrolórka obce Ing. Elena Debnárová predniesla návrh Plánu

kontrolnej činnosti na II. polrok 2010

K bodu 10: V tomto bode starosta obce informoval poslancov OZ o sumarizácii projektu „Modernizácia verejného osvetlenia v obci“, ktorý by mal byť odovzdaný 26.6.2010 na Ministerstvo hospodárstva SR. Čiastka, ktorú žiadame dosahuje výšku 144 103,- €. V prípade úspešnosti projektu by obec vymenila všetky osvetľovacie telesá za najmodernejšie. Cieľom projektu je však hlavne dosiahnuť maximálnu úsporu.

K bodu 11: Poslanci v tomto bode prijali bližšiu špecifikáciu realizácie rekonštrukcie Novej ulice. Súhlasili s vypísaním verejnej súťaže, ktorú bude riadiť osoba oprávnená štátnym certifikátom na výberové konanie. Rozhodli, že pri výbere uchádzača o túto prácu budú dôležité kritériá a to cena, kvalita, časová realizácia a záruka. V tomto bode OZ rozhodlo aj o zriadení komisie (odsúhlasení poslanci Ing. Pavol Hlaváč, Bc. Ľuboš Zarevúcky, Anton Slanicay a starosta obce Dušan Lauko), ktorá vyberie dodávateľa pre túto prácu. Termín na odovzдание súťažných podkladov stanovili poslanci OZ na 20.8.2010 do 12.00 hod. Spomínaná rekonštrukcia Novej ulice bude rozdelená do dvoch etáp z dôvodu nedostatočného zhutnenia po výkope kanalizácie (I. etapa je úsek od Antona Urbana, súp. č. 290 – Vladimíra Kováčika, súp. č. 371, II. etapa je úsek od Ľubomíra Janigu, súp. č. 288 – Kamil Klocháň, súp. č. 247). I. etapa by sa mala asfaltovať v mesiacoch september – október 2010, II. etapa júl – august 2011, avšak realizáciu prác môžu ovplyvniť aj finančné prostriedky obce.

K bodu 12: V tomto bode poslanci zobrali na vedomie X. ročník Výstupu na Salátin, ktorý je venovaný 700-tému výročiu od 1. písomnej zmienky o našej obci. Každý účastník obdrží po absolvovaní výstupu občerstvenie vo forme gulášu a kofoly. Nakoľko sa jedná o X. ročník každý účastník obdrží aj pamätný odznak zadarmo. Zároveň pri tejto príležitosti bude pálená jánka vatra na Vrchhore, začiatok o 21.00 hod..

K bodu 13: Starosta obce informoval poslancov o pripravovanej rekonštrukcii oporného múru pri ZŠ. Realizácia sa uskutoční počas prázdnin t. j. júl – august 2010, avšak dôležitým faktorom bude aj výška hladiny potoka.

K bodu 14: V bode rôzne starosta obce

informoval poslancov o:

- možnosti dokončenia chodníka na miestnom cintoríne. Poslanci súhlasili s uložením zámkovej dlažby,

- prevádzkovaní traktora.

- možnosti poskytnúť finančnú výpomoc obci postihnutej povodňami. Poslanci odsúhlasili čiastku 200,- €,

- umiestnení kontajnerov na veľkoobojový odpad v počte 5 ks. Poslanci odsúhlasili kontrolované umiestnenie kontajnerov,

- možnosti umiestnenia informačnej tabule na miestny cintorín (informácie o jednotlivých hrobách). Poslanci túto možnosť zamietli,

- pripravovanom úspornom riešení autobusových spojov v rámci VÚC Žilina,

- výsledkoch volieb do NRSR v obci Liptovská Štiavnica,

- predaji automobilu Nissan Almera. Automobil Nissan Almera bol zakúpený v marci 2003 predaný v apríli 2010. Za 7 rokov bolo na ňom najazdených 82550 km, čo je v priemere 11792 km/rok,

- účasti poslancov na zasadnutiach OZ za uplynulé volebné obdobie 2006-2010. Vo volebnom období sa uskutočnilo 30 zasadnutí OZ. Poradie účasti poslancov na OZ: RNDr. Dušan Dírer 30x, Oto Ondrejka 30x, Anton Slanicay 28x, Marián Janiga 28x, Bc. Ľuboš Zarevúcky 27x, Ing. Pavol Hlaváč 23x, Ing. Ivan Podhorec 22x,

- podaní žiadosti Kataríny Bachanovej o vyriešenie problému miestneho toku, ktorý tečie popred jej nehnuteľnosť t. j. súp. č. 194. Podľa jej tvrdenia poškodzuje oporný múr jej nehnuteľnosti. Poslanci OZ sa s problematikou oboznámili na tvare miesta. Po rozprave odsúhlasili, že obec musí urobiť všetko preto, aby tok vráťane pozemku bol vrátený správcovi vód SR t.j. Povodie Váhu, š.p.,

- možnosti prenájmu KD.

K bodu 13: Starosta obce poďakoval prítomným za účasť a zasadanie OZ ukončil.

Obec má 1000 obyvateľov

Dňa 24.6.2010 naša obec po prvýkrát vo svojej 710-ročnej histórii dosiahla štvormiestny počet obyvateľov. Našou tisícou obyvateľkou sa stala **Vanesa Omastová...**

Postrehy starostu

Dušan Lauko

Vážení spoluobčania,

dovoľte, aby som pokračoval v mojich postrehoch. Po upršanej jari a veľkej vode je pred nami čas prázdnin a oddychu. Čo sa týka povodní v rámci Slovenska spôsobili neskutočné škody a bohužiaľ aj straty na životoch. Našu obec povodne chvalobohu obišli a voda nespôsobilá žiadne väčšie škody. Bolo hrozné pozeráť na ľudí, ktorí prichádzali o svoje celoživotné diela za pár dní. Som chlap, a keď som videl na televíznej obrazovke chlapov roniacich slzy, povedal som si, že problémy, ktoré riešime nie sú takými veľkými problémami. Hovorí sa, čo vidíš na druhom čakaj na sebe. Preto vás chcem poprosiť, nebudme liknaví pri práci na spoločných veciach. Aj našou obcou pretekajú väčšie či menšie vodné toky. Skúsme sa vrátiť k tradícii starých otcov, ktorí si potôčik pred svojimi nehnuteľnosťami pravidelne čistili, rozširovali a starali sa oň. Bohužiaľ máme medzi nami aj nesporníkov. Do potoka hádzu krovie, zelený odpad a mnohé iné veci. Jednak tým znehodnocujú vzhľad potoka, ale hlavne zahatávajú priepustnosť potoka. Naša obec má veľké katastrálne územie t.z. aj veľkú spádovú oblasť, ktorá zvädza vody priamo do obce. Ešte raz vás vyzývam budme obozretní a pripravení znášať nával tzv. 100-ročnej vody aj v našej obci. Možno sa tak nikdy nestane, ale predsa čo ak raz áno.

Druhou témou mojich postrehov je miestny cintorín. Sú ľudia, ktorí sa o svoje hroby starajú vzorovo, ale sú aj ľudia navštevujúci svoje hroby len na dušičky. Počas celého roka sa viac menej o miestny cintorín stará obec cez VPP pracovníkov. Už tradičnou sa stala brigáda v mesiaci apríl, brigádnikom ďakujem. Obec okrem iného vyberá poplatok za hrobové miesto a tento poplatok využíva na nákup techniky a PHM, ktorou sa kosí miestny cintorín. Ako som už hore spomínal tohoročná jar bola mimoriadne upršaná a tráva rástla naozaj nesmierne rýchlo. Mnoho ľudí mi kladlo otázku, kedy už konečne bude pokosený miestny cintorín. Verte mi, ako starosta mám k miestnemu cintorínu patričnú úctu. Toto miesto považujem za jedno z najdôležitejších miest. Pretože tam máme svojich predkov, a tiež že tam raz všetci skončíme. V súvislosti s tým chcem všetkých ubezpečiť, cintorín sa kosil a bude kosiť 3x do roka.

Témou, ktorou ukončím svoje postrehy je téma uchádzačov o zamestnanie. Naša obec zamestnáva v spolupráci s ÚPSV a R v Ružomberku na aktivačných prácach 9 pracovníkov (5 žien a 4 mužov), a na pracovný pomer jedného vedúceho skupiny. Z jeho mzdy nám 80 % prepláca ÚPSV a R Ružomberok. Aktivační pracovníci majú pracovnú dobu 16 hodín/týždeň. Tu chcem upozorniť, že nepracujú každý deň 8 hodín

ako sa niekto mylne domnieva. Mnoho neopodstatnených rečí padá na hlavu týchto 10 ľudí. Nechcem týchto ľudí dvíhať na piedestál slávy, ale chcem povedať občanom obce budme radi, že ich máme. Vieme, sú to ľudia nezamestnaní, mnohí z nich by pracovať chceli avšak nie všetkým bolo dopriať. Viem, že títo ľudia majú svoje chyby a návyky, ale aj tak si dosť dobre neviem predstaviť ako by obec fungovala keby sme nemali ani jedného. Skúsím stručne pomenovať lokality o ktoré sa starajú - cintorín, školský dvor, vstup do obce, rybník, otočky autobusov, priestor za obecným úradom, miestne ihrisko okrem futbalovej plochy, cirkevné plochy - čiastočne, miestne medokýše, miestne komunikácie, odhŕňanie snehu, posyp a rôzne iné. Aj toto sú naši občania a aj oni si za túto činnosť zaslúžia povedať ďakujeme. Aby toho čítania nebolo veľa z mojej strany t.č. preruším rozprávanie, ktorým budem pokračovať v budúcom čísle. Budúce číslo bude o to zaujímavejšie, že čas jeho vydania bude tesne pred komunálnymi voľbami a začnú sa spomínať témy ako je predvolebná kampaň a veci s ňou spojené.

Úplne na záver. Ide leto, prajem vám veľa slnečných dní, príjemný oddych či už pri mori, v domácom prostredí načerpajte veľa energie a zdravia do ďalších pracovných dní.

Jednota dôchodcov Slovenska na zájazde v Rajeckej Lesnej

Anna Klimčíková,
predseda JDS

V máji t.r. zorganizovala naša ZO JDS zájazd do Rajeckej Lesnej, spojený s návštevou známeho Slovenského Betlehema. Je to stará mariánska obec, ktorej obyvatelia od jej vzniku v 13. storočí až po súčasnosť zostali verní Kristovi a Panne Márii, Patrónke a ochrankyni Slovenska.

Majster Pekára z Rajeckých Teplíc pracoval na diele 15 rokov. Jeho rozmery sú: 8,5 m x 3m x 2,5 m. Slovenský Betlehem bol otvorený a požehnaný 26. novembra 1995 nitrián-

skym diecéznym biskupom J.E. Jánom Chryzostomom kardinálom Korcom.

Tento skvost obdivovali všetci účastníci nášho zájazdu. Jeho stredobodom je chudobná maštaľ, v ktorej sa narodil Ježiš. Okolo neho sú postavy Panny Márie a Jozefa. V hornej časti v dĺžke 8,5 m sú umiestnené známe slovenské hrady, katedrály, zámky a kostoly. V ďalších priestoroch sú z dreva vyrezávané postavy, rôzne nástroje, prírodné obrazce znázorňujúce život ľudí na Slovensku - napr. kravský záprah pri oraní, stávanie mája, výroba plátna, zber hrozna, ľudia na

poliach kopú zemiaky, na lúčkach hrabú seno, či zbierajú lesné plody, chlapi ťažko pracujú

v lese pri ťažbe dreva, návšteva bohostánku - keď po robote ide

Pokračovanie - s. 5

Jednota dôchodcov Slovenska na zájazde v Rajeckej Lesnej

Dokončenie - s. 4

rodina vo sviatočnom oblečení do kostola.

Po prehliadke Betlehema prešli účastníci za obec Kalváriu s pozastavením sa a modlitbou pri každej kaplnke a na samom konci obhliadkou kostolíka.

Z Rajeckej Lesnej sme pokračovali do obce Čičmany, ktorá je známa svojráznou ľudovou architektúrou, ornamentami maľovanými drevenicami. Niektorí navštívili aj múzeum kde sa oboznámili s históriou tohto kraja.

Cestou späť sme sa zastavili v Rajeckých Tepliciach a keďže

počasie nám prialo, mohli sme si obhliadnuť kúpeľné mesto a odpočinúť na terasách pri dobrom obede či kávičke. Niektorí využili aj možnosť kúpania v krásnom kúpeľnom areáli hotela AFRODITE.

Nakoľko tento zájazd bol prvý zorganizovaný našou ZO JDS, jeho účastníci sa cítili dobre a boli s ním spokojní. Trochu nás mrzí, že ani na druhý pokus jeho zorganizovania sa nám neprihlásil potrebný počet našich občanov, aby bol naplnený autobus, hoci bolo vyhlásené, že sa ho môžu zúčastniť aj nečlenovia JDS.

Veríme, že v budúcnosti pri

organizovaní takýchto podujatí nebudeme mať podobný problém a pripoja sa k nám aj ostatní

- mladší občania našej obce, aby sme tak spoločne poznávali krásy nášho Slovenska

Skateboardová sezóna začala

Miroslav Kubala

V roku 1975 v USA, chudobnej prímorskej štvrti Dogtown, sa zrodil nový šport - skateboarding. Mladí nadšenci surfovania presmerovali svoj záujem preháňať sa na doskách aj vtedy, keď im to more nedovoľovalo a vyrobili si prvé skateboards. Pomaľovali ich vzormi, ktoré vypovedali o multikultúrnosti amerického obyvateľstva. Prvé jazdy absolvovali v uličkách a parkoch mesta, neskôr vo vyprázdnených starých bazénoch. Na Slovensku sme o tomto extrémnom a populárnom športe ani nechyrovali. Až po revolúcii, keď sa k nám všetko zo západu len tak hrnulo, našiel skateboarding aj u nás svojich nadšencov. Začali sa stavať skate - parky s modernými prekážkami a rampami. Firmy, sponzori a mestá usporadúvajú súťaže po celom Slovensku.

Sezóna práve začala a bratia Kubalovci sa už nevedeli dočkať, kedy sa oteplí a budú sa môcť pripravovať na prvú súťaž. Nebyť toľkého dažďa, mali by to jednoduchšie.

22.5. sa konala súťaž v Starej

Lubovni, ktorú organizovalo mesto. Súťažilo sa v oboch skateboardových disciplínach - voľná jazda JAM na prekážkach a Game of S.K.A.T.E - súťaž, kde sa proti sebe postaví dvaja až traja jazdci, vzájomne si predvádzajú skoky a jeden druhého vyradujú zo súťaže. Na tejto súťaži boli určené kategórie do 15 rokov a nad 15 rokov. Martin mal preto ťažšiu pozíciu a hoci sa mu v Game of S.K.A.T.E darilo dobre, do finále sa prepracovali starší a skúsenejší jazdci. Tomáš absolvoval súťaž v kategórii do 15 rokov a ani v JAM jazde, ani v Game of

S.K.A.T.E nenašiel premožiteľa. Získal dve prvé miesta. Obaja chalani reprezentovali Liptovskú Štiavnicu naozaj výborne. 29.5. všetci chlapi od Kubalov smerovali do Bratislavy na súťaž, ktorej usporiadateľom bola firma ĚS / výrobca značkovej skateboardovej obuvi a oblečenia /. Tejto súťaže sa mohli chlapi zúčastniť aj vďaka finančnému príspevku OÚ a p. starostu D. Lauka, za čo pekne ďakujeme. Súťaže sa zúčastnilo 70 skateboardistov z celého Slovenska a motivácia bola veľká, lebo víťaz poputuje na celoeurópsku súťaž. Kategórie

neboli určené vekom, prostě všetci štartovali z rovnakej pozície mladší, aj tí starší profesionáli. Preto nás len môže tešiť, že obaja chlapi reprezentovali svoju dedinku naozaj dôstojne. Martin skončil v prvej tridsiatke a Tomáš postúpil medzi sedemnást najlepších. Paradoxom bolo to a možno aj trochu nefér, že do jedného kola postavili usporiadatelia proti sebe bratov. A tam už hrali aj nervy, lebo jeden musel skončiť. Martin a Tomáš sú ale nie len bratia, ale aj kamaráti, jeden druhého podporujú a prajú si vzájomne úspech.

Skateboardová sezóna len začala a pred chlapcami je ešte množstvo súťaží po celom Slovensku. Minulý rok sa im podarilo súťažiť aj v ČR, možno tomu tak bude aj toto leto.

Ak chcete o absolvovaných súťažiach vedieť viac, pozrite si fotky, kliknite si na : www.boardlife.sk

Neostáva už nič iné, len chlapcom držať palce, aby tohtoročná sezóna bola pre nich a teda aj pre Liptovskú Štiavnicu, nie len vo futbale, ale aj v skateboardingu, úspešná.

Mesiac knihy - Návšteva Mestskej knižnice Ružomberok

Zuzana Chlustová

Už tradične mesiac marec nespájame len s príchodom jari, ale je i mesiacom, ktorý patrí knihám. Prečo si Mesiac knihy pripomínáme práve v marci?

Podľa jednej verzie sa stal mesiacom knihy z komerčných dôvodov. Zvolili si to sami kníhkupci. Údajne preto, lebo prebúdzajúca sa príroda lákala ľudí von z obydli. Na chvíľe čítania zostávalo deň po dni menej času a tým aj návštevnosť v obchodoch s knihami bola malá.

Podľa druhej verzie marec práve preto, lebo v tomto mesiaci sa narodil a zomrel zberateľ kníh a potulný predavač Matej Hrebenda, ktorý šíril osvetu, vzdelanosť a hlavne nadovšetko miloval knihy. Tento človek mal od narodenia zrakovú chybu, napriek tomu veľmi rád čítal. Keď ako 15-ročný už vôbec nevidel, tak počúval. Často chodil od domu k domu, z dediny do dediny a hľadal dobrých ľudí, ktorí mu čítali.

Na marec Mesiac knihy nezabudli ani naši žiaci. Štvrtáci pri tejto príležitosti navštívili

Mestskú knižnicu v Ružomberku. Táto návšteva bola spojená s besedou o prečítanej knihe. Od druhého ročníka sme ako trieda okrem textov z čítaniek, čítali nejakú knihu z tzv. mimočítankovej literatúry. V druhom ročníku to bola kniha Danka a Janka (autorka Mária Ďuričková), v treťom kniha Jano (autor Fraňo Kráľ), no a vo štvrtom ročníku sme prečítali dokonca dve knihy - Smelý Zajko a Smelý Zajko v Afrike od Jozefa Cígera Hronského.

No a aby som nepísala len ja, využijem dve zo slohových prác, ktoré mali žiaci po návšteve knižnice napísať.

„Je ráno 31. marca 2010 a štvrtáci prehovárajú pani učiteľku, aby mohli ísť do knižnice. Von je totiž sychravo a pani učiteľka sa bojí, že nás v meste prekvapí dážď. Prehováranie sa nám nakoniec podarilo.

Na hodinách čítania sme prečítali knihy Smelý Zajko a Smelý Zajko v Afrike a v knižnici v Ružomberku sme o tejto knihe mali besedovať. Teta knihovníčka nás usadila a začala sa s nami

rozprávať o autorovi Jozefovi Cígerovi Hronskom a knihách, ktoré sme prečítali. O knihách sme vedeli veľmi veľa a teta knihovníčka nás odmenila krásnou záložkou a veľmi dobrým lízatkom. Potom sme si išli obzrieť knižnicu a dozvedeli sme sa, ako sú v knižnici knihy usporiadané, porozdeľované a ako funguje vypožičiavanie kníh. Potom sme si mohli prezrieť knihy, ktoré pre nás teta knihovníčka dopredu pripravila. No a na záver sme si

pozreli krátku rozprávku. Podakovali sme sa a išli sme si pomáškať do cukrárne.

Keď sme sa vrátili do školy, zistili sme, že sa v ten deň vôbec nebudeme učiť. Super, však?” (Katka Hrabušová a Laurika Kačaljaková, 4. A)

Verím, že „moji“ štvrtáci, ktorí už budú od budúceho školského roka chodiť do mestských škôl, občas „zablúdia“ aj do mestskej knižnice. ■

Deň Zeme

Renáta Cagalincová
a Zuzana Chlustová

Každoročne si 22. apríla pripomíname Deň Zeme. Je to deň, ktorý patrí našej planéte Zem. Zemi, ktorú by si mal kaž-

dý z nás vážiť, a hlavne sa o ňu aj starať. Aspoň v tento deň by sa mali ľudia rozhodnúť pre niečo pekné, užitočné a prospešné urobiť.

Žiaci našej školy si tento dô-

ležitý dátum pripomenuli aktivitami na vyučovaní i mimo vyučovania počas celého týždňa. Tvorili projekty, kreslili plagáty, čistili doliny, zbierali starý papier, šrot, vyhľadávali informácie a súťažili v kvízoch. Žiaci boli rozdelení na dve skupiny. Prváci a druháci si medzi sebou zasúťažili v hre s názvom ÁNO – NIE. Hra prebiehala nasledovne. Každý žiak predstúpil pred tabuľu s vylosovanou otázkou, ktorá súvisela už so spomínaným dňom. Otázky boli pre menších žiakov formulované tak, aby na otázku odpovedali slovom ÁNO alebo NIE. Po vyčerpaní všetkých otázok sa víťazmi stali druháci, ktorí majú v porovnaní s prvákmi informácií o našej Zemi trochu viac, no sladkú odmenu dostal

za snahu každý.

Starší žiaci – tretiaci a štvrtáci si ešte predtým ako začali riešiť kvízové otázky, pozreli prezentáciu o našej Zemi. V úvode sa so zatvorenými očami započúvali do zvukov našej prírody a prečítali si (pre nás dospelých asi dosť známy) citát „...chytil som motýľa - uhynul mi, odtrhol som kvietok - zvädol mi. Vtedy som pochopil, že prírody sa nemám dotýkať rukami ale iba srdcom.“, ktorého autorom je G. B. Schaw. Potom už nasledovali informácie o ohrozených druhoch rastlín a živočíchov, o svetových ochranných organizáciách... No mali možnosť pouvažovať aj nad tým, že naša planéta môže byť v určitých momentoch aj

Náš výlet

Jana Džuková

Školské výlety sú predzvesťou blížiacich sa prázdnin, kedy sa školské brány na dva mesiace zatvoria a žiaci aj ich učitelia si oddýchnu od každodenných povinností.

Náš výlet sme si naplánovali na piatok 18. júna. Navštívili sme Múzeum oravskej dediny v Zuberci – Brestovej. Predpočasia nevestila nič dobré, ale nad oravskou dedinou nám svietilo slniečko. V batôžkoch všelijaké dobroty od mamičiek, dobrá nálada, cesta rýchlo ubehla a nedočkaví už odjedli prvé zásoby. Čo sme videli? Okrem iného drevené chalúpky z rôznych kútov Oravy, staršie viac ako 200 rokov, ich pôvodné zariadenie posteľe, skrine, stoly, kolísky, riad, ktoré sa dedili z pokolenia na pokolenie a keďže to bola poctivá remeselnícka práca a ľudia si všetko viac vážili, môžeme tú krásu obdivovať aj dnes. Vyskúšali sme si hrnčiar-sky kruh, dozvedeli sme sa ako sa v minulosti vyrábali odevy z ľanu pomocou - lámačky, vytieračky, česáku na ľan, vretienka. Vôňa včelieho plástu nás prilákala na miesto, kde sme

si mohli vyrobiť vlastnú sviečku. Kúsok ďalej rozvoniavali medovníčky, ktoré sme mohli vyzdobiť a odniesť domov. Obdivovali sme výrobky z dreva a veľkú radosť mali, hlavne chlapci, z drevených lukov, ktorými mierili na všetko, čo sa v okolí

pohlo, no najlepšie zásahy boli do kopy sena. Veľkým zážitkom bola návšteva starodávnej školy s prísnou pani učiteľkou. Posadila nás do drevených lavíc, žiaci písali gríflikom na tabuľky, ukázala nám drevený peračník, či starodávne strúhadlo na ceruzky. V triede bolo počuť aj muchu, lebo v rukách pani učiteľky bol veľký „pomocník“ - trstenica. Veru by sa občas zišla aj v modernej škole. Naši žiaci boli pochválení a vonku sa zahráli tak, ako sa hrávali ich prarodičia v minulosti, vyskúšali chodúle,

drevené hojdačky, či“ šiškovú triafačku“. V stánkoch nakúpili darčeky pre rodičov a spokojní nastúpili na spiatočnú cestu. Vtedy začali padať prvé dažďové kvapky, ale nám to nevadilo, tešili sme sa domov.

Môžem povedať, že to bol veľmi

poučný výlet a je veľmi dobre, že ľudia uchovávajú ľudovú architektúru a tradície, lebo vďaka nim môžeme vidieť, že život našich predkov vôbec nebol ľahký, aj keď v mnohom určite bohatší ako ten náš.

Čistenie doliny

Jana Džuková

„Čistý potok ulice,
dielo detí Štiavnice“;

tak znie motto našich štiavnických „mravčekov“, teda detí našej školy, ktorí už niekoľko rokov, vyzbrojení vrecami a chuťou do práce čistia Komornícku a Zemiansku dolinu. Nebolo tomu inak ani tento rok - 24. apríla.

Hneď ráno nás ujovia lesníci vyviezli na koniec doliny a my rozdelení na dve skupiny sme pomaly schádzali dolu a zbierali do vriec všetko to, čo tam nanosili „tiežturisti“. Nebolo toho málo, plastové fľaše, plechovky, papiere, igelitové tašky...Ako každý rok aj teraz toho bolo za pekných pár vriec.

Pri Lúčnom hríbe nás čakala sladká odmena a priam kráľovský piknik, ktorí nám

lesníci pripravili. Ohník horel, špekačky pripravené a veru chutili znamenite, veď nám na čerstvom vzduchu poriadne vytrávil. Kto mal plné bruško a dobrú mušku, mohol si zastreliť zo vzduchovky. To sa páčilo najmä chlapcom, ale ani dievčatá sa nedali zahanbiť.

Naozaj bolo o nás postarané výborne a poďakovanie patrí našim lesníkom, ktorým nie je ľahostajné, ako sa ľudia k prírode správajú a dajú nám možnosť pridať ruku k dielu. Verím, že naša spolupráca potrvá ešte dlho. Mravčekovia mali dobrý pocit z vykonanej práce, doliny sú čistejšie a snáď sa nám spoločne podarí vzbudiť v nich lásku k prírode a nikdy im nenapadne nechať po sebe na výlete neporiadok.

Deň Zeme

Dokončenie - s. 6

nebezpečná. Veď posúďte sami: každoročne sa na našej planéte stane 300 – 400 prírodných katastrof, asi 100 zemetrasení, 60 – 80 povodní, 50 – 60 poveternostných nešťastí (chlad, sucho, veľmi dlhé horúčavy,...), 40 – 50 uragánov, lavín, zosuvov pôdy, 3 – 5 ničivých morských vln (tsunami). Nijaká oblasť na zemeguli nie je chránená pred prírodnou katastrofou (napr. sopečnou činnosťou, záplavami alebo epidémiou).

Po prezentácií bol aj pre trietakov a štvrtákov nachystaný vedomostný test. Žiaci však nesúťažili jednotlivito ani za svoje triedy, ale boli náhodne roz-

delení do zmiešaných skupín. V nich potom riešili kvízové úlohy, kde mali vždy možnosť výberu správnej odpovede z niekoľkých možností.

A ako ukončiť tento príspevok? Je potrebné uvedomiť si, že zemské zdroje nie sú nevyčerpatelné a rovnováha všetkého živého na našej planéte je vzácna, obdivuhodná, no veľmi krehká. Preto: „Nepýtaj sa, čo môže urobiť tvoja ZEM pre teba. Pýtaj sa, čo môžeš urobiť pre svoju ZEM ty. (John Fitzgerald Kennedy)

Veď k ochrane prírody vo svojom okolí môže prispieť každý z nás

Mýty a legendy opäť ožili

Katarína Pastuchová

Poľský kráľ Ján Sobiesky spolu s templárskym majstrom Johannesom Gottfriedom von Herberstein zavítali dňa 13. mája 2010 do gotického kostolíka Všetkých svätých v Ludrovej.

Neveríte? Videli ich aj školáci z našej Základnej školy, ktorí sa v spomínaný deň zúčastnili oživených hraných povestí pod názvom „Mýty a legendy ožívajú“. V tomto roku to bol už druhý ročník vydarenej akcie, ktorá prispieva k zviditeľňovaniu historickej rarity – Ludrovského kostolíčka.

Podujatie zorganizovalo Liptovské múzeum Ružomberok

pri príležitosti BAMBI-RIÁDY a Dní mesta Ružomberok 2010. Účinkujúcimi boli aj samotní pracovníci múzea, ktorí sa z roka na rok „viac podobajú“ dávny historickým osobám.

A práve z tohto dôvodu musíte uveriť školákovi ZŠ Liptovská Štiavnica, ktorí Vás budú presviedčať, že poľský kráľ Ján Sobiesky naozaj zanechal ryhu po meči vo vstupnom pieskovicovom portáli vo vchode kostola a že templársky majster Johannes si určite odložil poklad v krypte svätyne.

... a na dôvažok...Poľnohospodárske družstvo Ludrová si asi 13. máj 2010 zapíše do

historických análov spotrebu mlieka, keďže všetky mestské školy pri príležitosti spomínanej kultúrnej akcie neobišli ani

mliečny automat. Človek by ani neveril, ako sa dá spojiť história so správnou výživou!

Deň matiek

Renáta Cagalincová

Matka. Jej ruky vždy voňajú novou, zvláštnou vôňou. Je to vôňa chleba, teplého koláča a lásky. Tie ruky sú upracované, poznačené vráskami času, pohladenie nimi je však mäkké a hodvábné.

Dávajú istotu. Je v nich opora, ktorá pretrváva roky. Vždy - v slnku i daždi, v tmách i neistote, vždy tu sú, aby pritúlili svoje dieťa, pomohli.

Mamina otvorená náruč hreje pri srdci...

V druhú májovú nedeľu oslavujeme najdrahšiu bytosť pre každé dieťa. Každý syn alebo dcéra v tento deň kvetom alebo iným prejavom lásky potešia a poďakujú svojej mame

za všetku starostlivosť, lásku a obetavosť.

V nedeľu 9. mája sa v Kultúrnom dome v Liptovskej Štiavnici uskutočnila oslava sviatku Dňa matiek, na ktorú všetky svoje mamy, staré mamy a tety pozvali deti zo školy. Na slávnosti mamičky privítali pán starosta a pani riaditeľka. Celý program si už potom konferovali deti.

Svoju lásku vyznávali svojimi básňami, piesňami, tancami. V závere deti obdarovali svoje milované vlastnoručne vyrobenými srdiečkami.

*„Keď príde ťažká chvíľa,
ty prvá budeš pri mne stáť,
budem vedieť, že si tam a hľa,
už sa nebudem viac báť.“*

... naši spoločníci ...

Katarína Pastuchová

...žijú s nami už mnoho rokov. Sú tichými svedkami dávnych čias. Videli a počuli aj to, čo nemalo byť počuté a videné. Stoja nemo, vypočujú každého, ale neprežadia nikomu.

O čom hovorím? Predsa o obyčajných stromoch.

Stromy vedia ako urobiť človeka šťastným. Stačí, keď v horúcom lete poskytnú svoju širokú korunu a blahodárny chládok i tóna osviežia dušu i myseľ. V období kvitnutia zasa prevoňajú celé ovzdušie a ako mater s veľkou náručou strážia hrajúce sa deti. Strom sleduje každú našu pohybu, vie o nás všetko. Už od detstva nás pozná, ako sme vyrastali, ako sme sa pri ňom hrávali, pozná vzťahy ľudí, ktorí pod ním sedávajú, vie o kom sa klebetí... Možno niekedy začuje aj slová mladých, ktorí si vyznávajú lásku.

Ludia sa chodia k nemu vyplakať, vykričať, povedať mu to, čo musia zo seba do-

stať von. Stromy sú ako naši spovedníci, ktorí za nič na svete neprežadia spovedné tajomstvo.

Jeden taký stojí na mierom návrší aj v strede Vašej obce pri rybníku. Je to statný postarší krásavec (lipa malolistá), ktorý má podľa mojich zistení cez úctyhodných 300 rokov. Pôvodne stál v areáli kaštieľa Jánošovskô a údajne ho zasadil prapredok rodiny Rakovských. Tiež bol svedkom mnohých dejinných udalostí Vašej dediny a „varila sa“ sa pod ním história obce. Možno pod ním sedávali mnohí významní štiavničania a dohadovali budúcnosť...

Čo keby teraz ten strom prehovoril? Mnohí by boli určite prekvapení a zaskočení.

Myslím si, že bude lepšie, keď bude naďalej mlkvo stáť a zaznamenávať moderné dejiny obce.

A prečo toto moje zamyslenie? Z jednoduchého dôvodu. Do školy nám

Pokračovanie - s. 9

... naši spoločníci ...

Dokončenie - s. 8

bola posunutá jedna dôležitá úloha... **NOMINOVAŤ** významný strom obce do súťaže "Strom roka 2010", ktorý vyhlásila Nadácia Ekopolis. Jedná sa už 8.ročník ankety v grantovom programe Nadácie - Ľudia pre stromy, ktorá podporuje skvalitňovanie životného prostredia výsadbou drevín alebo ich záchranou.

Dala som si poradiť a z viacerých nominantov som zaslala dokumentáciu k spomínanému stromu v strede obce. Spomedzi všetkých prihlásených stromov vyberie odborná komisia 12 finalistov, ktorým budete môcť poslať svoje hlasy od júla do konca septembra prostredníctvom www.ekopolis.sk, SMS hlasovaním alebo vyplnením hlasovacieho lístka.

Koncom októbra bude súťaž vyhodnotená a stromu s najvyšším počtom hlasov bude udelený titul **STROM ROKA 2010**.

Vítaný strom získa odmenu v podobe odborného dendrologického posudku od spoločnosti ISA Slovensko (Medzinárodná arboristická asociácia).

Stromy umiestnené na 1.,2., a 3. mieste získajú navyše finančný príspevok po 333 eur na ich ošetrovanie alebo úpravu okolia.

Teraz už záleží len na Vás ako budete hlasovať a či náš nominant uspeje vo veľkej konkurencii. Hlasujúcim vopred ďakujem v mene stromu.

Poznámka: Pre informáciu - minuloročný víťaz Topol čierny z Bratislavy potreboval k víťazstvu 596 hlasov. ■

Veľký deň detí

Renáta Cagalincová

Nie je úplne jasné, prečo práve 1. jún bol vybraný ako MDD. Avšak tento dátum je na svete najobľúbenejší, oslavuje

sa vo viac ako 21 krajinách, s cieľom urobiť deťom radosť a zároveň poukázať na problémy týkajúce sa detí vo svete.

V tento deň je zvykom, že v škole sa neskúša, malí i veľkí sa tešia a zabávajú.

Deň, ktorý patrí deťom, sme pre harašenie počasia museli preložiť po priaznivých predpovediach až na 7. júna, keďže sme si ho chceli užiť v prírode na spoločnej opekačke pri Lúčnom Hríbe.

Slniečko dostalo príkaz svietiť a na všetky deti sa už od skorého rána usmievalo. Špekáčiky čakali na svoj ortieľ skorého opečenia, chleby s horčicami a chladenou kofolou stáli nastúpené naplniť brušká všetkých hladošov. Malý problém /ale naozaj len malý/ nastal, že drevo v blízkom i ďalekom okolí bude po výdatných dažďoch vlhké. Ale dali sme hlavy dohromady, pán školník narúbal suchého a drevo sme si do hory priniesli. Deti drevo, pani učiteľky proviant.

Oheň sme založili na prvý pokus, deti sa rozložili a už sa opekalo. Posilnení a napojení chlapi odohrali futbalový zápas, v hore zúrila šišková vojna, v potoku vyrástla hrádza.

Pričmudení dymom, pohladení slnkom a pocitom príjemne stráveného dopoludnia sme sa bez straty na životoch vracali domov. ■

Rozhovor s JUDr. Martinom Dilongom

Ing. Miroslav Peterec

JUDr. Martin Dilong, M.I.L. desať rokov pôsobil na Ministerstve zahraničných vecí SR (1999–2008) ako profesionálny diplomat, z toho bol 5 rokov na Veľvyslanectve SR v Slovinsku. V roku 2009 pracoval ako právnik špecialista pre spoločnosť Siemens v Bratislave. V súčasnosti je zahraničným tajomníkom KDĽH. Je ženatý, s manželkou Lubkou má dvoch synov Dávida a Martina.

1. Čo megakasíno so sebou prináša?

Megakasíno by prinieslo so sebou veľa negatív. Medzi najzávažnejšie patrí rast kriminality, možnosti pre pranie špinavých peňazí, množili by sa rozpady rodín, viac ľudí by bolo závislých na hazardu, zvýšili by sa výdavky na zdravotníctvo, sociálne záležitosti a nutné posilnenie polície.

2. Aký vplyv by mohlo mať megakasíno na vzdialenejšie časti Slovenska?

Slovensko je malá krajina. Veľké krajiny ako Nemecko, USA, Rusko sa snažia o obmedzovanie kasín. V Rusku boli kasína vykázané na Sibír, v USA sa najväčšie centrum hazardu Las Vegas nachádza na púšti

v štáte Nevada. Vzhľadom na to, že obyvatelia Slovenska veľa cestujú napr. za prácou a štúdiom do Bratislavy, by negatívne dôsledky bratislavského megakasína pocítilo celé Slovensko.

3. Prečo stavba tohto rozsahu nie je vhodná v blízkosti Bratislavy?

Každé hlavné mesto má svoje charakteristiky. Napríklad Paríž Eifelovu vežu, Praha množstvo veží (stovežatá Praha), Bratislava Dóm sv. Martina, most SNP a iné. Bratislava

by sa stala známa ako stredisko hazardu v Európe. Bolo by to smutné prvenstvo.

4. Propagátori megakasína tvrdia, že jeho prevádzka prinesie do štátneho rozpočtu pomerne veľa peňazí. Nie je to výhodné?

Odchádzajúci minister financií Ján Počiatek a celá odstupujúca vláda veľmi podporovala tento projekt. Faktom je, že z hazardu plynú dane do štátneho roz-

počtu. Skutočnosť je však taká, že spoločnosť (občania, obce, štát) musia na odstraňovanie negatívnych následkov hazardu vynaložiť omnoho viac peňazí, ako sú príjmy z hazardu. V USA majú k problematike hazardu najprepracovanejšie štúdie. Podľa amerického profesora E. Grinolsa priame a nepriame náklady na odstraňovanie negatívnych následkov sú 6-krát vyššie ako príjmy z hazardu.

5. Ako reagovali ostatné krajiny EU na možnosť postaviť megakasíno na svojom území?

Slovinsko projekt megakasína v Novej Gorici, o polovicu menšieho než by bolo u nás, v roku 2008 odmietlo. Rakúsko tento rok prijalo zákon, ktorý výrazne obmedzuje kasína. Súčasný premiér Maďarska V. Orbán ešte ako líder opozície sa odmietol čo i len stretnúť zo zástupcami spoločnosti, ktorá chce postaviť megakasíno v Bratislave. Zatiaľ čo mnohí iní odmietli tento projekt pre veľké množstvo rizík, vláda R. Fica tento projekt veľmi privítala.

6. Kde vo svete podobné zariadenia fungujú a aké sú s tým skúsenosti?

Centrá hazardu vo svete sú viac – menej všade previazané s negatívnymi spoločenskými javmi: organizovaným zločinom, prostitúciou, menšou či väčšou kriminalitou, nevyhnutnými zásahmi polície, smutnými osudmi ľudí, ktorí neraz v kasínach prehrali celý svoj majetok. To je dôvodom prečo rozumné vlády všade vo svete sa snažia hazard obmedzovať, a nie podporovať. ■

Niečo o stravovaní

Mariana Domiterová

Prečo v súčasnosti niekto priberá menej, niekto viac a daktó nepriberie ani deko? Ešte nikto na svete na to neprišiel, ale možno by stálo za to keby sme naše stravovacie návyky viedli k striedmosti. V tejto dobe je všetkého pomerne dostatok samé fastfoody, hamburgery, hranolky atď. a z nás sa stali sebeckejší a pažravejší ľudia. Čo keby sme to skúsili tak, ako volakedy naši rodičia a možno pri tom nájdeme aj odpoveď prečo priberáme.

Ako sa stravovali naši starí otcovia či mamy?

Ak by sme sa chceli stravovať ako naši starí rodičia, mali by sme sa v stravovaní umravníť. Stanoviť si nejaké pravidlá. Volakedy sa dávkovala strava v malom množstve tak, aby sa ušlo každému. V rodine si vždy naberol najskôr starší. Deti by sa mali viesť k úcte k jedlu, aj pri stravovaní.

V niektorých regiónoch Slovenska sa jedlo z jednej misy. Spoločne sa jedli polievky, kaše, cestoviny a pod. Detská porcia bola oddelená zvlášť, tým sa ustriešlo primrané množstvo jedla a odsledoval sa aj zdravotný stav dieťaťa. Gazdiná rozde-

lila mäso vždy na toľko porcií, koľko bolo stravníkov. Mäso sa krájalo položené na chlebe, a spolu s ním sa jedlo, aby stravník náhodou nezjedol menej chleba ako mäsa.

Z kresťanských, ale aj židovských tradícií sa uchovávalo uctenievanie a poďakovanie za jedlo, vždy tomu predchádzala modlitba, pred ktorou sa každý sklonil, prežehnal a ticho sa pomodlil. Chlapi si dávali dolu klobyúky na znak úcty.

Domáci gazda mával miesto za vrch stolom. Mal výhľad na každého a jedlo ponúkal tak, ako kto toho dňa pracoval.

Nemusel ani hovoriť, gestom gazdu totiž každý vedel, koľko si môže nabrať. Už z rozprávok z detstva poznáme "kto nepracuje, nech ani nejé." Pri niekdajšej namáhavej a ťažkej práci dohliadal gazda na pravidelný prísun jedla, čiže jedlo muselo byť pripravené a podávalo sa vždy na čas.

„Jesť do polosyta, piť do polopíta“ bol výrok známeho českého komika a herca Jána Vericha.

Dnes je morálka v stravovaní a v úcte k jedlu odlišná, už len tým, že sa jedlo vyhadzuje zamyslime sa teda nad tým. ■

O voľbách – po voľbách

Ladislav Slanica

1. Záhorská stolica je ako vymretá. Polia neobrobené, lúky nepokosené....! Tak voľáko zvečnil J. Kalinčiak situáciu v časoch pred voľbami do uhorského snemu, vo svojej novele Reštavrácia, ktorá bolo už za našich čias aktualizovaná filmovým prepisom pod titulom „Zemianska česť“. Už sme pri okrúhlym jubileu natáčania tohoto filmu, ktorý sa z časti týkajúcej sa exteriérov nakrúcal v našej Štiavnickej a značnú časť komparzu tvorili Štiavničania, písali aj v našom „To i to“. Úsmevné Kalinčiakovo dielo, aj film pripomínajú trochu aj dnes situáciu v bývalej, ale aj súčasnej spoločnosti, predovšetkým v radoch občanov, voličov, ktorí si od dní, hlavne pred voľbami niečo sľubovali, niečo očakávali a čo sa potom v ďalších rokoch, až do nasledujúcich volieb neopakovalo. V našich podmienkach pred voľbami túto situáciu pripomínali predovšetkým preplnené schránky letákov, fotografií dôkladne vyholených fešákov, ktorý mali zaujať voliča predovšetkým stavovským označením. Kravatou, viazankou, či mašľou pod krkom, ktorá na bielej košeli dopĺňala stavovskú príslušnosť. Červená, modrá, belasá, strakatá. Veď väčšina tých, čo budú chcieť voliť už vie aká viazanka patrí ku ich

oblúbenému zoskupeniu. No boli aj takí, ktorý nemali žiadnu viazanku. Nie preto, že na ňu nemali, ani fotografie bez viazaniek neboli lacnejšie, ale hlavne preto, že aj toto je spôsob ako ovplyvniť, dokonca aj pomýliť voliča. Podobne, ako kedysi baranica s brkom- znakom rodu - u pánov veľkomožných, ktorí jediní mohli kandidovať do snemu. Mandát voliča mali iba zemáni. Chudobní síce, ale boli zemáni! A baranica? Baranica na hlave aj v horúcom lete. Tá vtedy u aristokrata patrila k „výstroji“ na verejnosti A nie hocijaká - lacná! Musela byť taká, ktorá zďaleka preukazovala že pod baranicou je niekto, kto si pozornosť zaslúži, že je to niekto, kto na to má, že je to nepochybne osobnosť, ktorá sa priamo ponúka byť reprezentantom – poslancom. Vidíte, či badáte tú podobnosť! Ale pozorujeme tu aj rozdiely. A podstatné! Kandidáti do snemu v bývalých časoch toho málo sľubovali. Skôr nič! No zato konali. Riadili sa heslom, - kto rýchlo dáva, dvakrát dáva. Veď ktože sa naje, alebo napije zo sľubov?! Dni, ktorým hovorili kortešácky, sprevádzala mimoriadna pozornosť a veľkorysosť kandidátov na poslancov, ale aj úklady a kupovanie voličov. Podobne, ako aj dnes! Tak v dňoch pre voľbami, ale hlavne v deň volieb kandidáti „zlat-

kami“ nešetřili. Už vôbec nie žranicou, či už v tuhej alebo tekutej forme. V pivniciach kúrii a kaštieľov rapídne ubúdalo vína - zlatistého moku a u voličov zdravého, triezveho rozumu. Pravidlom sa stalo, že potom víťazom volieb bol ten, kto dal viac. Tu sme však narazili na podstatný rozdiel s tým, čo žijeme dnes. Rozdiel hlavne v tom, že nie kto dá, ale kto viac sľúbi! Veď aj v tých časoch nebolo z čoho vyberať, tak zemän volil toho, kto viac dával. Víťazom volieb mohol byť len aristokrat. Rodený aristokrat, šľachtic, lebo v tých časoch platilo, že len v šľachte sa rodia a vyrastajú najschopnejší jedinci, ktorí jediní sú schopní a sú predpokladom zabezpečovať dobro pre občana a spoločnosť. Tu si zase povieme, že aká vzácna zhoda medzi tým čo bolo a v tom, čo sme zažívali aj v tohoročných voľbách do snemu našej Slovenskej republiky. Slováci ani netušia, koľko schopných ľudí a najmúdrejších, výkvet národa stojí dodnes mimo parlamentu a nemá možnosť poslúžiť svojimi schopnosťami. Dozvedeli sme sa to až v tohoročnej volebnej kampani.

2. Máme teda po voľbách! Aj Mekka Európy uznáva, že údajne po voľbách demokratických! Demokracia. Aká demokracia? Koľko ich poznáme? Encyklopédia charak-

terizuje demokraciu vo všeobecnosti ako vládu väčšiny ľudu. Kto to vlastne u nás zvíťazil? Kto je u nás po voľbách „tá väčšina“? Vráťme sa k tej definícii demokracie, ako vlády väčšiny ľudu, ktorá vznikla za jeho účasti za tým účelom, aby riadila spoločnosť. Je toto možné aj v našom prípade, v našej republike? Veď sa do parlamentu snažia dostať strany a stráničky, ktoré takmer všetky majú diametrálne odlišný volebný program, ktorý nepochybne bol lákadlom pre ich voličov. Vo svojej podstate sa ich volebné programy líšia! Napríklad kresťanstvo a liberalizmus! Ako takéto zoskupenie môže zabezpečovať spoločné ideály? Predovšetkým kresťanské!? Riešením môžu byť len ústupky. Zjednodušené povedané oklamanie - zneužitie voličov, ktorí už svoj mandát odovzdali a môžu sa len trpne pozerať, čo sa bude diať ďalej, načo bude slúžiť aj odovzdaný hlas vo voľbách ale už bez ich možnosti rozhodovania. To všetko sa potvrdí, alebo vyvráti už v prvom roku vládnutia, keď si milý volič budeš môcť prehodnotiť, či si urobil dobre, že si nevolil, alebo že si volil v dobrej vôli tých, ktorí ťa sľubmi zaujali len s cieľom sadnúť si do kresla parlamentu na ďalšie štyri roky a zistíš, že si opäť naletel a stupil do ... prepáčte - stupil vedľa !!! ■

Vydarená akcia

Edita Haluzová

V sobotu 5-ho júna pri príležitosti MDD naša ZO SZĽP pripravila pre vnúťatá našich členov opekačku spojenú s rôznymi súťažami. Aj počasie sa nad nami zľutovalo a po dlhých lejakoch sa objavilo slniečko. Keďže opekanie a

grilovanie sa robí v prírode, my sme si to zjednodušili a akcia sa konala na dvore Klubu dôchodcov na Riadku. Zaskočila nás trochu vysoká tráva a chvíľu trvalo pokiaľ mužská časť nášho osadenstva zohnala kosu a trávu pokosila. Deťom to veľmi ne-

vadilo a veselo sa prehánali aj po vysokej tráve, ale staré mamy pohoršovali ich mokré tenisky a nohavice. Celkovo sa na tejto akcii zúčastnilo 40 malých aj veľkých, ktorí si pochutili nielen na výbornej klobáske, ale aj na oravskej slaninke a cibuli s chlebíkom.

Všetky deti, ktoré sa na súťažiach zúčastnili, odchádzali domov s drobnými vecnými cenami a spokojní domov odchádzali aj ich starí rodičia, pretože to bola vcelku vydarená akcia, na ktorej sa zúčastnili aj členovia a ich vnúťatká zo Štiavnice. ■

Do pozornosti živnostníkom

Katarína Kačalková

Prvý jún 2010 zaznamenal pre živnostníkov niekoľko zmien. Má ich na svedomí zákon č. 136/2010 Z.z. o službách na vnútornom trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým Slovenská republika implementovala do svojho právneho poriadku Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES o službách na vnútornom trhu. Týmto zákonom došlo k rozsiahlej novelizácii živnostenského zákona, z ktorej sa chcem aspoň heslovite dotknúť niekoľkých bodov:

- Živnostenské úrady prestali vydávať klasické živnostenské listy. Nahradili ich osvedčenia o živnostenskom oprávnení.

- Na vydaných osvedčeniach o živnostenskom oprávnení sa už neuvádza rodné číslo živnostníka.

- Ktorýkoľvek živnostenský úrad môže vydať výpis zo živnostenského registra na ktoréhokoľvek živnostníka, t.j. v tomto prípade je zrušená miestna príslušnosť živnostenských úradov.

- Pozastavenie prevádzkovania živnosti môže trvať minimálne 6 mesiacov a maximálne 3 roky. Tí živnostníci, ktorí mali pozastavené prevádzkovanie živnosti na dlhšiu dobu, sú povinní do 1.6.2013 kontaktovať živnostenský úrad a oznámiť skrátenie

doby pozastavenia v súlade so zákonom. Ak tak neučinia, po tomto dátume im pozastavené živnostenské oprávnenie zanikne.

- Rušia sa všetky koncesované živnosti, časť z nich prechádza do viazaných a časť do voľných živností. Vydané koncesné listiny ostávajú naďalej v platnosti.

- Pre osoby, ktoré chcú vykonávať niektorú z remeselných živností a odbornú spôsobilosť budú preukazovať vykonaným rekvalifikačným kurzom a kvalifikačnou skúškou, bola zavedená následná najmenej šesťmesačná prax v odbore. Až potom je možné získať živnostenské oprávnenie na remeselnú živnosť.

- Zmena pre dopravcov, vykonávajúci cestnú motorovú dopravu (vnútroštátnu nepravidelnú autobusovú dopravu, vnútroštátnu nákladnú cestnú dopravu a vnútroštátnu taxislužbu): túto činnosť už nebudú vykonávať v režime živnostenského zákona ale v režime zákona o cestnej doprave. Príslušným orgánom sa stáva Krajský úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie (pre nás v Žiline). Od živnostenského úradu môžu dopravcovia požadovať už len výpis zo živnostenského registra, prípadne skrátenie doby pozastavenia prevádzkovania živnosti.

- Bola zavedená obligatórna po-

vinnosť fyzických osôb uviesť spolu s ohlásením živnosti aj údaje na splnenie registračnej a oznamovacej povinnosti u správcu dane (v prípade, že fyzická osoba u správcu dane ešte nie je registrovaná) a taktiež obligatórna povinnosť uviesť údaje na prihlásenie sa do systému povinného zdravotného poistenia, resp. na oznámenie zmeny platiteľa poistného.

- Pozastavenie prevádzkovania živnosti vykoná živnostník oznámením, živnostenský úrad už nevydáva rozhodnutie, len zvolenú dobu pozastavenia prekontroluje a jej akceptáciu potvrdí na tomto oznámení. To isté platí pri zmene doby pozastavenia prevádzkovania živnosti.

- Mení sa moment (deň) ukončenia podnikania. Ak v oznámení o ukončení podnikania nie je uvedený neskorší deň, živnostenské oprávnenie zanikne dňom nasledujúcim po dni doručenia oznámenia o ukončení podnikania živnostenskému úradu.

- Bola zavedená možnosť zrušiť živnostníkovi živnostenské oprávnenie, ak nezačal prevádzkovať živnosť v lehote dlhšej ako dva roky od vzniku živnostenského oprávnenia alebo ak bez pozastavenia prevádzkovania živnosti prestane prevádzkovať živnosť na dobu dlhšiu ako dva roky.

- Pre založené právnické osoby bola zavedená možnosť využiť služby jednotných kontaktných miest vo veci podania návrhu na zápis do obchodného registra.

- Živnostenské úrady v sídle kraja plnia úlohy jednotných kontaktných miest aj pre činnosti, ktoré sú podnikaním na základe iného ako živnostenského oprávnenia.

- Prehľad najzákladnejších správnych poplatkov:

- vydanie osvedčenia o živnostenskom oprávnení na každú voľnú živnosť – 5 eur,

- vydanie osvedčenia o živnostenskom oprávnení na každú remeselnú alebo každú viazanú živnosť – 15 eur,

- oznámenie pozastavenia prevádzkovania živnosti alebo zmeny doby pozastavenia prevádzkovania živnosti – 4 eurá,

- vykonanie zmien v osvedčení o živnostenskom oprávnení – 3 eurá,

- výpis zo živnostenského registra – 3 eurá,

- oznámenie o ukončení podnikania – bez poplatku.

Vzory tlačív a mnoho ďalších užitočných informácií je možné získať na stránke Ministerstva vnútra Slovenskej republiky www.minv.sk (→verejná správa→ živnostenské podnikanie)

Výstup na Salatín 2010

Dušan Dírer

Písal sa rok 2000 a obec oslavovala výročie existencie - 700 rokov. Anton Slanicay, turista telom i dušou, vymyslel pri tejto príležitosti dnes už tradičný „Jánsky výstup na Salatín“.

Píše sa rok 2010 a v sobotu 26. júna sa konal desiaty ročník tejto akcie. Ráno o siedmej hodine prišli pred miestny kostol záujemci zdolať vrchol neďalekého Salatína, ktorý sa týči do výšky 1625 m nad morom. A nechýbal ani spomínaný „otec“ akcie, ktorý sa tohto výstupu žúčastnil každý rok.

Hoci počasie nebolo „z tých vydarenejších“, na vrchol zahalený do hmly vystúpilo krátko pred jedenástou hodinou 44 účastníkov.

„Doma“ - za miestnym pohostinstvom - sa zatiaľ varilo. Tím ľudí ochotných prichystať občerstvenie pre unavených turistov pripra-

Pokračovanie - s. 14

Skúšky dospelosti - časť druhá

Michaela Uhrinová

Hurá, hurá

...dneska je matura...som dutý ako rúra, ľahám Ludovíta. Takto znie hymna maturantov od známej slovenskej kapely a mnohí sa s jej duchaplným textom stotožňujú.

V minulom čísle som sa zmienila o písomnej forme maturitnej skúšky, ktorú by pokojne autori zmysluplných testov mohli nazvať: Hádaj na čo som myslel, keď som to vymýšľal?

Ďalšie dva mesiace študenti od profesorov počúvali o svojich neschopnostiach a fraške, ktorá sa mala oficiálne odštartovať v polovici mája. „Musíte byť všestranne harmonicky rozvinuté osobnosti, takže mi na matúre neskúšajte plačkať, ináč dovidenia v septembri. Aj takéto a mnohé iné hrejivejšie slová nám uštedrili naši milí profesori. Niektorí dokonca s hurónskym smiechom dodávali, že zakapeme a prídu sa zasmiať na našom vystúpení. Tak čo by ste si pomysleli? Všetci tejto nepríjemnej povinnosti prikladali neskutočnú dôležitosť a vážnosť. Ako sa vraví, správny študent všetko stíha, a inteligent ovláda chaos. Zo dňa na deň pribúdala zoznam, čo všetko treba dobehnúť. Keď však

do rany prišla nečakaná akcia alebo párty, kôpky išli pekne bokom. Všetci, čo, príde akademický týždeň pred maturitou a čo sa nestihlo za 4 rôčky dobehne sa za 7 nocí. Zvládli to predsa pred nami, zvládneme aj my! Nech si strašia ďalej! Občas sme zatúžili byť študentmi s bohémym životom ukazovanom v amerických filmoch. Žúrovať, zabávať sa, stretávať sa s priateľmi, neučiť sa a nakoniec samozrejme úspešne zmaturovať. Pomaličky sa blížil deň Dé a mnohí začali zintenzívňovať vzťahy s chémiou, dejepisom či matematikou. Tie putá boli také silné, že niektorí videli sústredné kružnice aj v kolieskach paradajky na obložených chlebkoch a pri sledovaní reklamy na Domestos strhli prvý papier a oduševnene písali rovnicu na odstránenie vodného kameňa. Prišiel dlho ospevovaný týždeň pred maturitou, kedy bolo treba dobehnúť všetko zameškané. Každý správny študent si zadovážil primerané množstvo kávy a čokolády. Ak tej kávy bolo málo a únavy veľa, moja nemenovaná spolužiačka Ž. Bé má parádny recept, ktorý vám udrží sviežu myseľ celú noc: „tri lyžičky kávy do poldecáka ...zalej vodou a len to do seba kopni... ironia pri pomyslení že jej otecko je kardi-

ológ, ale dcérenka očividne vie, čo je dobré pre srdiečko. Ak by náhodou známky únavy boli bádateľné, kilo omietky kruhy pod očami predsa zakryje. Časom sa pri posteli množili tri kôpky: 1. už viem, 2. na 4 to hádam bude a 3. o čom sa tam točí? Prvá kôpka ostala po týždni zhruba v rovnakom stave a z tej poslednej tiež veľmi neubudlo.

Písal sa rok 1917, kedy približne 200 študentov na reálnom gymnáziu ako prví v histórii Slovenska absolvovali maturitné skúšky. Teda dúfajme, že ich spravili všetci.

Po 93 rokoch so stiahnutým žalúdkom začínalo vyše 60 000 duší v pondelok ráno svoju skúšku dospelosti - strašiaka menom maturita. Niektorí pokojne, ľavou od srdca, iní s kľčom v trasúcej sa ruke vyťahovali maturitné otázky. Mnohí vyrátavali pravdepodobnosť, že si nevytiahnu práve jednu z tých troch, ktoré neovládajú. „Tak to by musela byť riadna náhoda, aby som si vytiahol Rúfusa s Válekem... a bim, dotýčenému sa o týchto dvoch pánoch bude snívať ešte dlho. U mnohých záuradovala šťastná rúčka „Pôjdem tam a vytiahnem si Londýn, lebo ak nie, skončila som.“ Povedala spolužiačka pred skúškou z angličtiny. Išla tam a

vytiahla si Londýn. Positive thinking bolo u nej základom a vyplátilo sa. Veľkým prekvapením bol aj fakt, že mnohí profesori sa na maturite správali ľudskejšie ako za celé 4 roky dokopy a obávaná matúra by sa dala nazvať mierumilovnou konverzáciou medzi komisiou a dotýčným trpitelom. Tým úžasnejší bol pocit, keď išiel človek do jamy ľavovej s maličkou dušičkou a vychádzal odtiaľ ako kráľ. Maturitka - formalitka hrdo potvrdia tí, ktorí to majú za sebou ani nevedia ako. Tiež ma zaujímalo ako ste si na túto nemilú povinnosť spomenuli vy.

XX, 22 rokov. Moje maturity som prežívala dosť stresujúco, ale našťastie dopadli veľmi výborne. Zmaturovala som na samé 1. Pamätám si aj na ostatných, ako boli vyhákaní. Keď bolo po nich, zasmiali sme sa na tom, ako sme ich prežívali.

XY, 43 rokov. Viac ako na samotné maturity mám viac spomienok na prípravu stužkovej a stužkovú. Už vtedy sa niektorí z nás dosť originálne prejavovali a navzájom sme sa mnohí zaskočili tým, čo vieme. Napríklad Marcina som po prvý krát videla v úlohe "herca" - robil konferenciára stužkovej. Tancovala som v dvoch moderných tancoch

Pokračovanie - s. 14

Pohľad z okna

Edita Haluzová

Už druhý rok robím pár dní v týždni v jednej súkromnej ambulancii v centre mesta ako zdravotná sestra. Práca nie je veľmi fyzicky namáhavá a udržuje moje sivé mozgové bunky v „kondícii“.

Z okna mojej pracovne vidno Kultúrny dom a kus ulice - pešej zóny. Oproti oknu vidím vchod do kina a reštaurácie, obchodík so striebornými šperkmi a kvetinárstvo. Keď práve nezvoní telefón, neklopú na dvere návštevníci a pani doktorka vyšetruje vo svojej pracovni pacienta, postavím sa ob-

čas k oknu a pozorujem, čo sa deje dolu na ulici. Ako sa striedajú ročné obdobia, sledujem náhliaciach sa ľudí raz v teplých kabátoch a vetrovkách, inokedy vidím len dáždnyky a nohy, no a počas krásnych letných dní sa premelie pestrý sprievod farieb a vzorov od mini po maxi. Na terase pred hotelom sú postavené stolíky a stoličky, za ktorými vidno pri kávičke a cigaretke posedávať aj mladé mamičky s kočíkmi, v ktorých spia, alebo mrnkocú ich ratolesti. V piatok okolo obeda na ulicu vyjdú aj kameloti s miestnymi periodikami. V dňoch vyplácania sociálnych dávok sa okolo pošty

pohybuje pestrá spoločnosť poberáčov dávok, na ktorých čakajú dámy s pokladničkami, ktoré vyberajú peniaze na rôzne zbierky.

Aby to bolo ešte pestrejšie občas pristavia náhliaciach sa ľudí rôzni anketári a díleri. Je zábavné pozorovať, ako „lámu“ niektoré odchytené obete. Pod oknom pri stĺpiku schodov sedáva mladý harmonikár. Jeho repertoár poznám naspamäť a občas musím zavrieť aj okno, lebo ruší moju konverzáciu s pacientmi. V zime si pridržia rukáve kabáta, aby mu celkom nesklaveli prsty. Občas sa postaví, zapáli si cigaretku a

odskočí si na kávu do neďalekej cukrárne. Dni, keď ho pod oknom nepočujem, sú pre mňa akési dlhé, chýba mi jeho vrzutkanie. V čase pred voľbami sa pred Kultúrnym domom objavovali skupiny dobre oblečených ľudí - reprezentantov politických strán, ktorí rokovali a pripravovali pre nás voličov sladké predvolebné sľuby.

Veru, pestrý ja mám život v poslednom čase a vôbec sa v práci nenudím. Pohľad z okna môjho pracoviska je lepší, ako niektoré programy v televízii. Áno, ja chodím do práce rada...

Skúšky dospelosti - časť druhá

Dokončenie - s. 13

počas stužkovej a dobre sme sa pri tvorbe choreografie so spolužiačkami vybláznili.

Na maturite nezabudnem na úsmev fyzikára, keď mi dal praktickú doplňujúcu otázku po mojej odpovedi z fyziky. Dost' sa bavil na tom, ako som improvizovala. Čakal inú odpoveď a tá moja ho poriadne rozveselila. Aj keď nebola celkom nesprávna, bola typicky ženská. Ocenil aj ženský prístup a bola dvojka. Každý sa stresoval a bol vážny, tak dobre padlo pobaviť sa aj na vlastný účet.

XZ, 33 rokov. Skúšky dospelosti teda maturity som sa obávala

ako všetci. Posledný týždeň som sa drvila akoby som chcela dobehnúť všetko, čo som za štyri roky nestihla, zabudla alebo nenevovala tomu pozornosť ved' predsa boli aj iné veci na práci, ako stále sa učiť, nie? Ale tak, ako som sa obávala, tak to prebehlo všetko hladko a teraz môžem z istotou povedať, že maturita je len formalita a sú aj horšie veci, pre ktoré má mať človek strach, ale maturita k nim rozhodne nepatrí.

Tých, ktorých to ešte čaká sa môžu tešiť na krásny rok, ktorí je nielen o učení ale aj o množstve zážitkov. Nie nadarmo sa hovorí, že roky na strednej škole

sú tie najkrajšie... Nevieť čo ma ešte čaká, ale rozhodne môžem potvrdiť, že mám za sebou jedno veľmi pekné obdobie štyroch rokov. Čerešničkou na torte bol určite ten posledný. Nedávno mi pripli zelenú stužku a ani som sa nespamätala a je jún. Mnohí majú po prijímačkách, sú prijatí na vysoké školy. Cestička tam tiež veru nebola trnistá... boli tam rovno veľké bodliaky, ale všetko sa dá, keď sa chce, dokonca aj so štvorkou z matematiky. Logika nikdy nebola moja parketa a keby som povedala matematikárke, že som sa aj vážne učila, asi by sa zasmiala. Možno je to choroba, možno len nemám

vyvinutú ľavú mozgovú hemisféru, kde sídli logika. Čo už, niekto sa učí príklady naspamäť, iný pri pohľade na akékoľvek teleso vidí roviny a polroviny. Z toho vyplýva, že každý sme na niečo iné a keď sa budeme venovať tomu čo nás baví, prinesie to svoje ovocie. Dnes mám už u bývalých spolužiakov, budúcich medikov sľúbenú korektúru očných viečok a vyhladenie vrások o pár rokov takže som rada, že mi škola dala okrem schopnosti zvládať stresové situácie aj takéto dobré kontakty ☺ do života a keď sa s nimi o päť rokov stretnem na úrade práce budeme mať na čo spomínať ☺. ■

Výstup na Salatín 2010

Dokončenie - s. 12

voval chutný „diviačí“ guláš (mäso venovalo miestne Poľovnícke združenie Salatín). Prví „navrátilci“ ho ochutnali krátko

po pol štvrtej...

Fotogaléria: <http://aktuality.liptovskastiavnica.sk/Salatin2010>

ŠTIAVNICKÉ TO I TO

vydáva obec Liptovská Štiavnica maximálne 6 krát do roka. Povolené OÚ Ružomberok pod regist. č. OÚ 1/1999, evidované na MK SR pod evid. č. EV 3111/09.

Šéfredaktor a DTP: RNDr. Dušan Dírer. Redakčná rada: Mgr. Renáta Cagalincová, Mariana

Domiterová, Mgr. Jana Džuková, Edita Haluzová, Mgr. Katarína Kačalková, Dušan Lauko, Mgr. Katarína Pastuchová, Ladislav Slanicay, Mgr. Zuzana Straková, Michaela Uhrinová. Neprešlo gramatickou úpravou. Akékoľvek rozmnožovanie textu, fotografií, grafiky vrátane údajov v elektronickej podobe len s predchádzajúcim písomným súhlasom vydavateľa. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu a uverejnenie článkov.

Adresa: Obecný úrad Liptovská Štiavnica, Stará ulica 39/53. Internet: <http://toito.liptovskastiavnica.sk>